

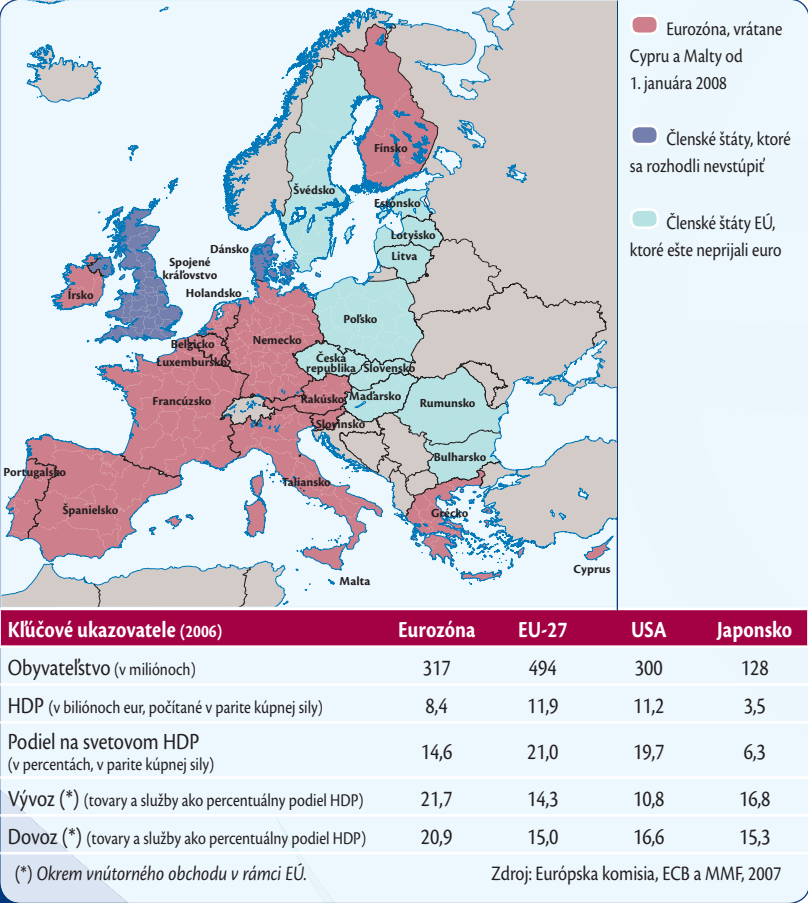
Aké výhody euro prinieslo?

Účelom hospodárskej a menovej únie a eura je umožniť lepšie fungovanie európskeho hospodárstva, rast počtu pracovných miest a vyššiu prosperitu pre Európanov. Euro taktiež vytvorilo druhé najväčšie hospodárstvo na svete. Medzi výhody eura patria:

- :: **Stabilná mena**
- :: **Nízka inflácia a nízke úrokové sadzby**
- :: **Transparentnosť cien**
- :: **Odbúranie poplatkov za výmenu peňazí**
- :: **Integrovanjšie finančné trhy**
- :: **Lepšie fungujúce hospodárstvo**
- :: **Zdravšie verejné financie**
- :: **Silnejší hlas pre EÚ v globálnej ekonomike**
- :: **Jednoduchší medzinárodný obchod**
- :: **Hmatateľný znak európskej identity**

Eurozóna: fakty a čísla

Ďalšie informácie:

Euro
<http://ec.europa.eu/euro>

Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre hospodárske a finančné záležitosti
http://ec.europa.eu/economy_finance

Európska komisia
<http://ec.europa.eu>

Európska centrálna banka
<http://www.ecb.eu>

Euro prináša výhody nám všetkým

Spoločná mena Nové príležitosti

Spoločná mena pre jednotnú Európu

Euro je spoločnou menou v 15 členských štátoch EÚ, ktoré spolu tvoria eurozónu. Hospodárska a menová únia (HMÚ) je politický a hospodársky rámec, ktorý podporuje euro a dopĺňa jednotný trh EÚ.

Po založení EÚ v roku 1957 sa členské štáty sústreďovali na budovanie „spoločného trhu“ pre potreby obchodu. Postupom času však bolo jasné, že na ďalší rozvoj a rast vnútorného trhu je potrebná užšia hospodárska a menová spolupráca. V roku 1991 členské štáty preto schválili Zmluvu o Európskej únii (Maastrichtská zmluva), v ktorej sa rozhodli, že Európa bude mať silnú a stabilnú spoločnú menu pre 21. storočie.

V máji 1998 bolo prijaté rozhodnutie, ktoré štáty prijímú euro ako prvé. Vízia sa stala skutočnosťou v roku 1999, keď bolo euro zavedené. Vo forme bankoviek a mincí sa objavilo v peňaženkách občanov 1. januára 2002.

Zbližovanie Európanov

EÚ významne podporuje európsku integráciu, táto práca sa však často skrýva v právnych textoch a zmluvách. Euro je jedným z najsilnejších hmatateľných symbolov spoločnej identity a zdieľaných hodnôt Európy, európskych národov a samotných Európanov.

Spotrebiteľom prináša výhody, pretože...

Existuje väčšia konkurencia

Keďže spotrebiteľia môžu jednoduchšie nakupovať za hranicami a porovnávať ceny, existuje väčšia konkurencia medzi obchodmi a dodávateľmi. Spotrebiteľia majú väčší výber, niektoré ceny sú nižšie a kontroluje sa rast cien.

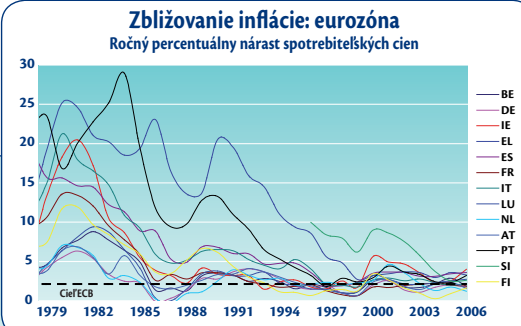
Ceny sú stabilné

Euro stlačilo infláciu na nízku a stabilnú úroveň. V sedemdesiatych a osemdesiatych rokoch inflácia v mnohých štátoch dosahovala vysoké čísla, v niektorých až nad 20 %. So začiatkom príprav na euro inflácia klesla a od jeho zavedenia sa v eurozóne drží na úrovni okolo 2 %. Nízka a stabilná inflácia prináša výhody všetkým.

Pôžičky sú jednoduchšie a lacnejšie

Pretože Európska centrálna banka sa snaží udržať nízku infláciu, úrokové sadzby sú nižšie. To znamená, že ľudia si môžu požičiavať jednoducho a lacno, napríklad na nákup domu alebo dovolenky.

Fakt o eure: Úrokové sadzby hypotekárnych úverov klesli z približne 8 až 14 % na začiatku osemdesiatych rokov na súčasných 5 %, čo pre dlžníka s úverom 100 000 eur predstavuje mesačnú úsporu na úrokoch 170 až 750 eur.

Cestovanie je lacnejšie a jednoduchšie

Ak v deväťdesiatych rokoch niekto cestoval cez všetky štáty EÚ a vymieňal peniaze na každých hraniciach, prišiel o polovicu svojich peňazí v dôsledku poplatkov za výmenu bez toho, že by urobil jediný nákup. Tieto poplatky, a nehovoriac o starostiach spojených s výmenou, boli úplne odstránené, čím sa zjednodušil a zlacnel život turistom, dovolenkárom, študentom i pracovníkom cestujúcim do zahraničia. Euro sa bez problémov vymieňa aj v mnohých krajinách mimo eurozóny. Odhaduje sa, že až pätina eurových bankoviek je v obehu mimo eurozóny.

Mýtus o eure: euro spôsobilo rast cien

Dlhotrvejúca cenová stabilita vytvorená v rámci eurozóny chráni domácnosti a podniky pred infláciou. Je pravda, že v niektorých krajinách po zavedení eura vzrástli ceny každodenných alebo lokálne kupovaných položiek, ako sú napríklad šálka kávy alebo kadernícke služby. Avšak údaje o spotrebiteľských cenách ukazujú, že v priemere prinieslo prijatie eura oveľa menší nárast cien, ako sa všeobecne verí, a že celkový vplyv na ceny bol veľmi malý (jednorazový vplyv 0,1 až 0,3 % v roku 2002). Euro zďaleka neznamenalo drahší život, ba naopak, poklesom inflácie a nárastom konkurencie má práve opačný účinok.

Podnikom prináša výhody, pretože...

Nízke úrokové sadzby znamenajú viac investícií

Nízka inflácia udržuje nízke úrokové sadzby. To znamená, že podniky si môžu lacnejšie požičiavať na investície – napríklad do nových zariadení a výskumu. To so sebou prináša viac nových produktov a služieb a vyššiu produktivitu, čo má za následok rast a zvýšenie počtu i kvality pracovných miest.

Fakt o eure: Od zavedenia eura v roku 1999 vzniklo v eurozóne vyše 10 miliónov pracovných miest, v porovnaní s 1,5 miliónom za predchádzajúcich sedem rokov.

Hospodárska stabilita uľahčuje dlhodobé plánovanie

Pred vznikom eurozóny sa pre premenlivé úrokové sadzby náklady dali len ťažko predvídať. To predstavovalo pre podniky riziko pri dlhodobom investovaní, keďže bolo pre ne ťažké vedieť, či ich investície prinesú zisk. Dnes hospodárska stabilita v rámci eurozóny znižuje neistotu a podporuje dlhodobé podnikateľské investície.

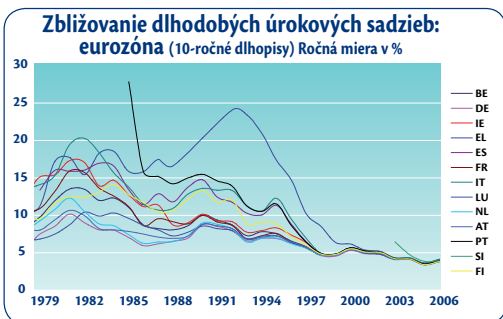
Nižšie riziká podporujú cezhraničný obchod

V minulosti vyžadoval cezhraničný obchod medzi krajinami EÚ používanie mnohých mien s premenlivými výmennými kurzami. Na vykompenzovanie rizika obchodovania za týchto podmienok podniky v zahraničí predávali za vyššie ceny, čo neprospievalo obchodu. Toto riziko teraz pominulo.

Fakt o eure: Odhaduje sa, že od zavedenia spoločnej meny vzrástol obchod v rámci eurozóny o 4 až 10 % a taktiež vzrástol tovarový obchod s krajinami mimo eurozóny, a to približne o 3 %.

Odstránenie nákladov na výmenu peňazí stimuluje obchod a investície

Pred zavedením eura boli náklady na výmenu peňazí vysoké a odhadovali sa na úrovni 20 až 25 miliárd eur ročne. Tieto náklady sú už v rámci eurozóny minulosťou, keďže všetky platby a faktúry sú teraz v eurách. Ba čo viac, euro sa bez problémov prijíma aj mimo eurozóny.

Členským štátom eurozóny prináša výhody, pretože...

Vlády šetria peniaze

Nízka a stabilná inflácia znamená, že vlády si požičiavajú lacnejšie než v minulosti. Nižšie platby za úroky pri odbúravaní národného dlhu uvoľňujú pre vlády peniaze, ktoré je možné použiť na verejné služby alebo na zníženie daní.

Nízka inflácia podporuje sociálnu súdržnosť

Vysoké a premenlivé miery inflácie v minulosti zväčšovali rozdiel medzi bohatými a chudobnými skupinami a regiónmi. Teraz, keď je inflácia stabilná a nízka, menej bohatí sú lepšie chránení pred znehodnotením ich bohatstva a poklesom kúpnej sily.

Eurozóna podporuje zdravé a trvalo udržateľné verejné financie

Skôr než niektorá krajina prijme euro, musí preukázať svoju zdravú hospodársku situáciu spĺňaním tzv. Maastrichtských kritérií (štátny dlh a deficit v rámci určených limitov, stabilita výmenného kurzu, inflácia a úrokové sadzby v rámci určených limitov) a po vstupe do eurozóny musí aj naďalej dodržiavať pravidlá týkajúce sa úrovne dlhu a deficitu. Zdravé verejné financie pomáhajú zaručiť, že súčasní aj budúci občania sú spravodlivo zabezpečení – napríklad prostredníctvom adekvátnej zdravotnej starostlivosti a dôchodkov.

Zvýšila sa odolnosť voči vonkajším otrasom

Veľkosť a sila hospodárstva eurozóny umožnila, že jeho odolnosť voči ekonomickým otrasom je väčšia než v minulosti, kedy neočakávané nárasty cien energií alebo turbulencie na globálnych devízových trhoch škodili národnému hospodárstvu jednotlivých štátov.

Mýtus o eure: euro znamená neželanú stratu národnej suverenity

Je pravda, že krajina sa prijatím eura dobrovoľne vzdá časti vlastnej suverenity, keďže vlády musia koordinovať svoju hospodársku politiku a kontrolovať výdavky. V dnešnom globalizovanom svete je však národná suverenita často viac ilúziou než realitou, obzvlášť v menovej oblasti, kde je naozaj dôležitých len niekoľko dominantných mien. Koordináciou svojich politik môžu vlády v skutočnosti získať vplyv a silu v hospodárskej oblasti. Z hospodárskeho hľadiska je eurozóna väčšia ako súčet jej súčastí.

Európskemu hospodárstvu prináša výhody, pretože...

Rastie finančná integrácia

Spoločná mena značne zjednodušuje presun investičného kapitálu v rámci eurozóny tam, kde sa dá použiť najefektívnejšie. Veľkosť finančného trhu eurozóny súčasne zvyšuje objem kapitálu dostupného na investovanie a umožňuje investorom lepšie rozložiť riziká. Pre občanov sa zasa znížili náklady na posielanie peňazí do inej krajiny eurozóny až o 90 %.

Fakt o eure: Priemerná cena prevodu 100 eur sa od zavedenia pravidiel o cezhraničných platbách v eurách v roku 2001 znížila z 24 eur na 2,40 eura.

Eurozóna má väčšiu medzinárodnú vážnosť

Veľkí hráči v globálnej ekonomike sa stretávajú v medzinárodných zoskupeniach, akými sú napríklad MMF a G8, s cieľom podporovať stabilitu na globálnych trhoch. Euro je teraz po americkom dolári druhou najdôležitejšou svetovou menou a v niektorých ohľadoch, napríklad na trhoch s dlhopismi, ho už dokonca predstihlo. To dáva Európskej únii silnejší hlas vo svete.

Fakt o eure: V decembri 2006 prekročila hodnota eurobankoviek a mincí v obehu hodnotu hotovosti amerických dolárov v obehu.

Podporuje sa medzinárodný obchod

Euro sa čoraz viac používa na transakcie v medzinárodnom obchode z dôvodu jeho sily, dostupnosti a dôvery, ktorú vzbudzuje. To umožňuje, aby podniky eurozóny platili a prijímali platby v eurách, čím sa znižuje riziko strát spôsobených globálnymi devízovými výkyvmi a zjednodušuje sa obchod pre našich partnerov, ktorí môžu v celej eurozóne obchodovať v jednej mene.

